

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філологічного факультету

Крохмальний Р.О.

“29” серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія світової літератури (XIX – XX століття)

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень	<u>перший (бакалаврський)</u>
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	<u>035 Філологія</u>
спеціалізація	<u>035.01 Українська мова та література</u>
освітня програма	<u>Українська мова та література, українська мова як іноземна</u>
факультет	<u>філологічний</u>

2024 – 2025 навчальний рік

Робоча програма Історія світової літератури (XIX – XX століття) для студентів
(назва навчальної дисципліни)
за спеціальністю 035 Філологія „29” серпня 2024 року - 22 с.

Розробники: Гірняк Мар'яна Олегівна, доцент кафедри теорії літератури
та порівняльного літературознавства, кандидат філологічних наук, доцент

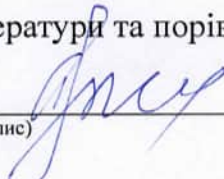
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

Протокол від “29” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

“29” серпня 2024 року

_____ (Гнатюк М. І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою філологічного факультету _____

Протокол від “29” серпня 2024 року № 1

“29” серпня 2024 року Голова _____ (Крохмальний Р.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1.Опис навчальної дисципліни
“Історія світової літератури (XIX-XX століття)”

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	<u>Нормативна</u> (за вибором)	
	Спеціальність <u>035 Філологія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціалізація: <u>035.01 Українська мова та література, українська мова як іноземна</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		4-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2,625	Освітній рівень: <u>Бакалавр</u>	Лекції	
		32 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		42 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
год.			
Вид контролю:			
екзамен			

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1,14:1

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Історія світової літератури (XIX-XX століття)» – це нормативна дисципліна, розрахована на студентів-другокурсників, що навчаються за ОП «Українська мова та література, українська мова як іноземна» (спеціальність 035 Філологія, освітній рівень «Бакалавр»).

Курс «Історія світової літератури (XIX-XX століття)» зосереджує особливу увагу на таких літературно-мистецьких напрямках, як романтизм, реалізм, натуралізм, модернізм (з численними своїми течіями) та постмодернізм, а також на особливостях їхнього розвитку в різних національних літературах. У межах курсу студенти ознайомляться з історико-культурними та філософськими передумовами виникнення та розвитку відповідного напрямку, з особливостями його естетики, а також із творчістю найвидатніших письменників, що формують канон світової літератури. Цей курс розрахований на студентів-другокурсників, які мають базові знання з літературознавства і які вже ознайомлені з літературою попередніх епох. Тому студенти матимуть змогу розглядати світову літературу XIX-XX століть у контексті всього літературного процесу.

Курс «Історія світової літератури (XIX-XX століття)» передбачає наявність лекційних і практичних занять, написання творчих робіт та їх презентацію, виконання тестових завдань. Лекційні заняття покликані зорієнтувати студентів в основних тенденціях розвитку літератури, показати різні явища у взаємозв'язку, продемонструвати спільне та відмінне в національних літературах. На практичних заняттях студенти навчаться працювати з художнім текстом і розпізнавати в ньому характерні риси естетики того чи іншого напрямку. Індивідуальні дослідницькі або есеїстичні роботи дозволять студентам максимально проявити власні зацікавлення, творчі здібності та критичне мислення. Курс закінчується іспитом.

Курс «Історія світової літератури (XIX-XX століття)» тісно пов'язаний з «Історією української літератури», адже українська література є невід'ємною часткою світової, а тому її можна краще зрозуміти і відчитати, якщо провести паралелі до інших національних літератур. Курс також часто апелює до історії та філософії (зміна напрямів, безперечно, впливає з певної суспільно-історичної ситуації та зміни світоглядної парадигми), до теорії літератури, яка, з одного боку, забезпечує інструментарій для аналізу літературних текстів, а з іншого, сама розвивається разом із розвитком літератури.

Мета курсу – з'ясувати основні тенденції у світовій літературі XIX-XX століття та специфіку розвитку окремих національних літератур, вивчити творчість найвидатніших письменників, що формують канон світової літератури, та виробити навички аналізу й інтерпретації художнього тексту.

Завдання курсу:

- вироблення навичок аналізу й інтерпретації літературного твору та літературного процесу;
- усвідомлення специфіки національних літератур та їх взаємодії;
- розвиток у студентів аналітичного та критичного мислення;
- розвиток вміння вести дискусію, працювати у групах,
- обґрунтовувати власну позицію та розуміти позиції й стратегії, відмінні від власної;
- здатність давати поточну оцінку явищам літературного процесу;
- спроможність здійснювати пошук інформації та застосовувати її на практиці.

У результаті вивчення курсу студент повинен

знати:

- основні етапи розвитку літературного процесу XIX-XX століть;

- термінологічну відмінність понять напряму, течії та стилю;
- зв'язок світової літератури з історією, філософією та мистецтвом;
- місце аналізованих творів у доробку письменника та літературному процесі;
- основні тематичні, наративні, композиційні, жанрові та стильові тенденції у літературі XIX-XX століть;

ВМІТИ:

- класифікувати літературні явища; зіставляти літературні тенденції, образи та мотиви в різних національних літературах;
- розпізнавати причини розвитку літературного процесу;
- характеризувати творчу спадщину видатних майстрів слова;
- здійснювати аналіз та інтерпретацію літературних творів;
- застосовувати на практиці різні літературознавчі методології;
- порівнювати твори, споріднені за жанровими і стильовими особливостями;
- брати участь у дискусії, коректно відстоювати власну думку.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких **загальних компетентностей:**

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні

фахових компетентностей:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 15. Здатність відбирати та опрацьовувати матеріал для навчання іноземців усіх видів мовленнєвої діяльності (говоріння, письмо, читання, аудіювання).

ФК 16. Здатність застосовувати ефективні форми і засоби навчання української мови як іноземної. Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами мови та здатність спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату.

та досягнення програмних результатів навчання:

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих завдань і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди української мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції викладання української мови як іноземної, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

ПРН 21. Розуміти основні поняття методики викладання української мови як іноземної (теорія навчання, зміст і процес навчання, принципи, методи, підходи, способи, прийоми навчання);

ПРН 22. Уміти застосовувати українську та іноземну мови з дидактичною метою: для пояснення принципів функціонування української мови, для налагодження співпраці в групі іншомовних студентів, для вирішення поточних питань освітнього процесу.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія світової літератури XIX століття (18 год)

Тема 1. Романтизм як художній напрям XIX століття (2 год)

Хронологічні рамки романтизму. Проблеми періодизації.

Культурно-історичні передумови виникнення романтизму. Феномен преромантизму.

Особливості становлення романтизму в німецькій, англійській, французькій та американській культурах. Значення есеїстики для раннього французького романтизму.

Основні ідеї романтичної філософії (І. Кант, Й.-Г. Фіхте, Ф. Шеллінг).

Течії в літературі романтизму. Жанрова система романтичної літератури.

Рекомендована література

1. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гринчак Н.І. Історія зарубіжної літератури XX століття : навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2011. 488 с.
2. Наливайко Д.С., Шахова К.С. Зарубіжна література XIX ст. Доба романтизму. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 416 с.

Тема 2. Особливості романтичної естетики (2 год)

Нове розуміння природи мистецтва і образ митця в романтичній літературі.

Синтез музики і літератури.

Романтичне двосвіття і романтична іронія.

Типи романтичного героя.

Міф і символ у літературі романтизму.

Практичне заняття № 1. Тема: Творчість Гофмана і гофманівський тип романтичного героя (2 год)

Матеріал для обговорення:

Ернст Теодор Амадей Гофман «Золотий горнець»

Питання для роздумів:

- Творчий шлях Е.Т.А. Гофмана. «Життєва філософія» письменника.
- Жанрово-композиційні особливості твору «Золотий горнець».
- Романтичне двосвіття і романтична іронія. Образ Атлантиди.
- Мова природи, або Таємниця золотисто-зеленої змійки.
- Божевілля як норма? Невидимі межі раціонального та ірраціонального.

- Елементи інтертекстуальності в «Золотому горнці».
- Образ автора в тексті.

Рекомендована література

1. Крячек Н. Міфологічні витoki художнього світу Гофмана // Зарубіжна література. 2004. № 47. С. 10-12.
2. Лімборський І. Психологія героя романтизму і новела Гофмана «Золотий горнець» // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. 2004. № 7. С. 43-45.
3. Наливайко Д.С., Шахова К.С. Зарубіжна література XIX ст. Доба романтизму. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 416 с.
4. Шамрай А.П. Ернст Теодор Амадей Гофман. Життя і творчість. Київ: Дніпро, 1969. 301 с.
5. Шахова К. Ернст Теодор Амадей Гофман // Гофман Е.Т.А. Малюк Цахес. Твори. Харків: Фоліо, 2003. С.3-24.

Тема 3. Реалізм як художній напрям XIX століття (2 год)

Реалізм як художній напрям і тип творчості. Термінологічні проблеми.

Філософія позитивізму і світоглядні передумови виникнення реалізму.

Особливості реалістичної естетики. Жанрова система реалізму.

Проблема «взаємин» романтизму та реалізму в європейській літературі.

Загальна характеристика німецької літератури середини і другої половини XIX ст. «Проблема Готфріда Келлера».

Рекомендована література

1. Затонський Д.В. Минуле, сучасне, майбутнє: про реалізм, традиції, новаторство. Київ: Дніпро, 1982. 370 с.
2. Шахова К.О. Нариси творчості зарубіжних письменників-реалістів XIX – XX ст. Київ: Вища школа, 1975. 199 с.

Тема 4. Натуралізм, імпресіонізм та естетизм у літературі кінця XIX століття (2 год)

Світоглядні передумови виникнення натуралізму.

Особливості «творчого методу» натуралістів. Основні представники.

Творчість Е. Золя. Цикл «Ругон-Маккари»: проблема біологічної, історичної та соціальної детермінованості.

Натуралізм та імпресіонізм: точки дотику та відмінні траєкторії.

Імпресіоністська техніка в малярстві та її вияви в літературі.

«Тони і напівтони» у творчості братів Гонкурів та «великих символістів».

Феномен імпресіоністської критики (А.Франс, Ж.Леметр).

Естетизм як течія англійської літератури. Естетизм і парадокс у творчості О. Вайлда.

Практичне заняття №2. Тема: Три реалізми: особливості поетики (2 год)

Ч. Дікенс «Різдяна пісня в прозі»: взаємини романтизму та реалізму; особливості фантастики у творі; жанрово-композиційна специфіка; нарративні стратегії твору; морально-етична та філософська проблематика.

Г. де Мопассан «Пампушка»: особливості пізнього реалізму; часопросторова організація новели; об'єктивне письмо та діалогічне мовлення; зовнішні і внутрішні портрети у творі; межові ситуації та проблема вибору.

Е. Гемінгвей (Хемінгуей) «Гори як білі слони»: реалізм на позвах із модернізмом; принцип айсберга у творі; нарративна організація твору, діалоги «ні про що»; особливості хронотопу; символіка художньої деталі.

Рекомендована література

1. Денисова Т. Історія американської літератури XX століття. Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2012. 487 с.
2. Ніколова О. Хронотоп та мотиви готичного роману у прозі Ч. Діккенса // Нова філологія. 2010. № 37. С. 256-263. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Novfil_2010_37_47

3. Пашенко В.І. Гі де Мопассан: нарис життя і творчості. Київ: Дніпро, 1986. 230 с.
4. Ткачук М. Новелістичний дискурс Гі де Мопассана // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Літературознавство. Вип. 41. 2014. С. 260–277
5. Benson J. The Short Stories of Ernest Hemingway: Critical Essays. Durham, NC: Duke University Press, 1975. 375 p.
6. Callow S. Dickens' Christmas: A Victorian Celebration. London: Frances Lincoln, 2009.
7. Glancy R. F. Dickens' Christmas Books, Christmas Stories, and Other Short Fiction (1985) // Dickens Studies. 2007. Vol.38 [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.jstor.org/stable/44372182>
8. Müller T. The Uses of Authenticity: Hemingway and the Literary Field, 1926 – 1936 //Journal of Modern Literature. 2010. Vol.33. Issue 1. P.28–42.
9. Scholes R. New Critical Approaches to the Short Stories of Ernest Hemingway //Decoding Papa: 'A Very Short Story' as Work and Text /ed. Benson J. Jackson. Durham, NC: Duke University Press. P.33–47.
10. Standiford L. The Man Who Invented Christmas: How Charles Dickens's A Christmas Carol Rescued His Career and Revived Our Holiday Spirits. New York: Crown Publishers, 2008. 241p.

Тема 5. Французька поезія другої половини ХІХ століття (2 год)

«Класична пластика і контур строгий» лірики поетів «Парнасу».

Декаданс і десакаралізація поезії. Царство занепаду Ш. Бодлера. Проблема амбівалентності людини: прекрасне і потворне, тілесне і духовне, божественне і диявольське.

Метафора і символ у творчості «проклятих поетів».

Великі символісти. Дематеріалізація матерії і декадентські настрої в поезії П. Верлена.

Ностальгія за античністю А. Рембо. «Осяяння» та трагедія «метеора світової поезії».

Простір невимовного в поезії С. Малларме.

Рекомендована література

1. Ніколенко О.М. Поезія французького символізму. Харків: Ранок, 2003. 144 с.
2. Павличко С. Зарубіжна література: дослідження та критичні статті. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 559 с.

Тема 6. Розвиток драматургії кінця ХІХ – початку ХХ століття (2 год)

Протистояння старої та нової театральної систем. Поетика нової драми.

Г.Ібсен як останній представник старої і провісник нової театральної системи.

Естетика психологічного камерного театру А.Стріндберга.

Проблема сили і слабкості в драматургії Г.Гауптмана.

Театр мовчання М.Метерлінка. П'єси-парадокси Б.Шоу.

Гра масок у драматургії Л.Піранделло.

Епічний театр Б.Брехта.

Практичне заняття № 3. Тема: Творчість Луїджі Піранделло та «нова драма» в європейській літературі (за твором «Шестеро персонажів у пошуках автора») (2 год)

«Шестеро персонажів у пошуках автора» Луїджі Піранделло в контексті європейської драматургії кінця ХІХ – початку ХХ століть.

Жанрово-композиційні та стильові особливості твору.

Театр у театрі: сценічний і реальний часопростір.

Людина і її зв'язки зі світом.

Маски і ролі: проблема ідентичності особи.

Автор versus персонаж: таїна мистецької творчості.

Рекомендована література

1. Баллоні Н.Ф. Піранделло у пошуках українського театру //Піранделло Л. П'єси. Оповідання /пер. М. Прокопович. Львів ВНТЛ-Класика; Італійський інститут культури в Україні, 2006. С. 7–11.
2. Вороний М. Театр і драма: зб. статей. Київ: Мистецтво, 1989. 408 с.

3. Зуккер І.Д. Драматургічна концепція Луїджі Піранделло: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.04; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. Київ, 1997. 22с.
4. Ортега-і-Гасет Х. Дегуманізація мистецтва //Ортега-і-Гасет Х. Вибрані твори. Київ: Основи, 1994. С.238–272.
5. Vittorini D. The Drama of Luigi Pirandello (Foreword by L.Pirandello). Philadelphia: University of Pennsylvania Press London: Humphrey Milford; Oxford University Press, 1935. 368 p. URL.: <https://www.jstor.org/stable/j.ctv16t6csp>

Змістовий модуль 2. Історія світової літератури ХХ століття (24 год)

Тема 7. Загальна характеристика літератури ХХ століття: основні тенденції (2 год)

Протистояння і зв'язок модернізму та реалізму як двох провідних художніх практик.

Психологізація, філософізація та міфологізація літератури. Зміна композиційних принципів.

Філософська основа модерної літератури: песимістична філософія А.Шопенгауера, філософія життя Ф.Ніцше, інтуїтивізм А.Бергсона, феноменологія Е.Гуссерля, психоаналіз З.Фрейда.

Рекомендована література

1. Затонський Д. У пошуках сенсу буття: Погляд на літературу сучасного Заходу. Київ: Дніпро, 1967. 309 с.
2. Павличко С. Зарубіжна література: дослідження та критичні статті. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 559 с.
3. A Guide to Twentieth Century Literature in English /ed. H.Blamires. New York: Routledge, 2020. 330 p.

Тема 8. Інтелектуальний роман у світовій літературі ХХ століття (2 год)

Жанрова специфіка інтелектуальної прози.

Романи «виховання ідеї». Інтелектуальний «потік свідомості» та есеїстичність у «Людині без властивостей» Р.Музіля.

Філософська проблематика та жанрова специфіка прози Томаса Манна. Наративні стратегії та особливості хронотопу.

«Магістр» інтелектуальної гри Герман Гессе: специфіка бінарної організації тексту.

«У лабіринтах мислення» англійського інтелектуального роману ХХ століття: притчовість романів В.Голдінга, людина «під сіткою» в творчості А.Мердок, гра і реальність у творах Дж.Фаулза.

Практичне заняття № 4. Тема: Інтелектуальна проза Германа Гессе (2 год)

Матеріал для обговорення:

Герман Гессе «Степовий вовк»

Питання для роздумів:

- Література-як-філософія: інтелектуальний роман у творчості Германа Гессе.
- Феномен гри і магічний театр «Степового вовка».
- Мова і дух музики в романі.
- Дифузія реального та ірреального світів.
- Смерть і безсмертя, сила і слабкість: проблема розмежування і шляхи до істини.
- Тваринний і творчий первні людської особистості.
- Міріади «я» і проблема ідентичності особи.
- Наративна організація роману. Текст у тексті.

Рекомендована література

1. Герасимчук В. Філософський роман ХХ століття. Специфіка тексту. Київ: ПАРАПАН, 2007. 392 с.
2. Затонський Д.В. Минуле, сучасне, майбутнє: про реалізм, традиції, новаторство. Київ: Дніпро, 1982. 370 с.
3. Затонський Д. У пошуках сенсу буття: Погляд на літературу сучасного Заходу. Київ: Дніпро, 1967. 309 с.
4. Куриленко І.А. Жанрова природа інтелектуального роману // Вісник ХНУ ім.В.Н.Каразіна. 2008. №798. Сер.Філологія. Вип.53. С.164–167.
5. Маценка С. Партитура роману. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2014. 528 с.

6. Павличко С.Д. Лабіринти мислення. Інтелектуальний роман сучасної Великобританії. Київ: Наукова думка, 1993. 104с.
7. Пірошенко С. Філософська концепція світосприйняття Г.Гессе: синтетична художня мова роману «Степовий вовк» //Науковий вісник Ужгородського університету. Сер.Філологія. 2018. Вип.1(39). С.94 – 98.
8. Franklin W.B. The Concept of 'the Human' in the Work of Hermann Hesse and Paul Tillich. PhD.Thesis. St Andrews:University of St.Andrews, 1977. 432 p. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/96709396.pdf>

Тема 9. Модерністська та авангардистська поезія (2 год)

Модернізм та авангардизм: спільне та відмінне.

Поезія початку ХХ століття: символізм у творчості П.Валері та Р.М.Рільке, експресіоністське «мистецтво крику»; дадаїстські та футуристичні експерименти; асоціативне письмо «сюрреалістів»; імажізм та імажинізм

Рекомендована література

1. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох. Київ: Факт, 2007. 720 с.
2. Ніколенко О.М. Поезія французького символізму. Харків: Ранок, 2003. 144 с.
3. Miller M., Collage of Myself: Walt Whitman and the Making of Leaves of Grass. Lincoln; London: University of Nebraska Press, 2010. 320 p.

Тема 10. Реалістичні тенденції в літературі ХХ століття (2 год)

Реалізм ХІХ і реалізм ХХ століть: спільне та відмінне.

Німецький реалістичний роман у творчості Генріха та Томаса Маннів.

Література «втраченого покоління» (Е.М.Ремарк, Р.Олдінгтон, Е.Гемінгвей та ін.).

Тенденція до масштабності зображення в романах-епопеях (Дж.Голсуорсі, Р.Мартен дю Гар, Р.Роллан).

Антиутопія в літературі ХХ століття. Поняття утопічного жанру та його різновиди. Антиутопії Г.Велса, Дж.Орвелла, О.Гакслі.

Практичне заняття № 5. Тема: Антиутопія в літературі ХХ століття (2 год)

Матеріал для обговорення:

Джордж Орвелл «1984»

Питання для роздумів:

- Жанрова специфіка антиутопії. Джерела виникнення та особливості розвитку.
- Часопросторові координати роману «1984».
- Тоталітарна система vs. людський дух: проблема зовнішньої та внутрішньої свободи.
- Ідентичність людини, приватний та суспільний виміри її існування.
- Людина у світі інформації: між правдою та її подібностями.
- Мова як «дім буття» і Новомова у світі «1984».
- Діалог свідомостей у романі: особливості наративної організації твору.

Рекомендована література

1. Бандровська О. Модернізм між минулим і майбутнім: антропологічний дискурс англійського роману. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2014. 444 с.
2. Бредбері М. Британський роман нового часу. Київ: Ксенія Сладкевич, 2011. 480 с.
3. Іконнікова М. В. Антиутопічний дискурс в оцінці літературознавства ХХ століття // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2007. № 33. С.142–145.
4. Матковська О. Й. Орвелівська новомова та сучасний дискурс // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". 2012. Вип. 26. С.185–188.
5. Сабат Г. У лабіринтах утопії та антиутопії. Дрогобич: Коло, 2002. 160 с.
6. Fromm E. Afterword to George Orwell's "1984" [Електронний ресурс] URL: <https://ru.scribd.com/doc/195275626/Erich-Fromm-Afterword-to-George-Orwell-s-1984>

7. Frye N. Varieties of Literary Utopias // Utopias and Utopian Thought. A Timely Appraisal / ed. by Frank E. Manuel. Boston: Beacon Press, 1966. P. 25– 49.
8. Gottlieb E. Dystopian Fiction East and West: Universe of Terror and Trial. – Montreal: McGill – Queen's UP, 2001. 248 p.
9. Utopia. The Search for the Ideal Society in the Western World / Ed. by Roland Schaer, Gregory Clayes, and Lyman Tower Sargent. Oxford: Oxford University Press, 2000. 400 p.

Тема 11. Міф у літературі ХХ століття. Література потоку свідомості (2 год)

Міфологічна свідомість у літературному дискурсі ХХ століття та її відмінність від міфологізму романтиків. Міфологічна критика у літературознавстві ХХ століття. Т.С.Еліот та його концепція взаємодії традиції й індивідуального таланту.

«Безплідна земля»: проблема смерті та відродження. Генеалогія архетипів поеми-міфу Еліота.

Міфологічний код «Улісса» Дж.Джойса. Наративні стратегії роману-міфу Джойса.

Техніка потоку свідомості. Гурт «Блумсбері» та літературна дискусія з письменниками-реалістами.

В.Вулф, її художній та теоретичний дискурс.

Свідомості-наратори в романі В.Фолкнера «Галас і шаленство».

«У пошуках втраченого часу»: «суб'єктивна епопея» М.Пруста. Автор – наратор – персонаж.

Рекомендована література

1. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох. Київ: Факт, 2007. 720 с.
2. Література Англії ХХст. / К.Шахова, Н.Жлуктенко, С.Павличко та ін. Київ: Либідь, 1993. 400 с
3. Павличко С. Зарубіжна література: дослідження та критичні статті. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 559 с.
4. Поліщук Я. Феномен міфу в антропології ХХ століття // Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002 .С.29–73

Тема 12. Екзистенціалізм у літературі ХХ століття (2 год)

Література як філософія і філософія як література.

Основні поняття філософії екзистенціалізму. Проблема онтологічної свободи. Межова ситуація, вибір і відповідальність. Всеохопність нудьги і тотальність порожнечі. Проблема «стороннього».

Абсурдність людського існування (Ж.-П.Сартр, А.Камю, К.Абе).

Драма абсурду (С.Беккет, Е.Йонеско, Г.Пінтер та інші).

Новий роман, або антироман (А.Роб-Гріє, Н.Саррот, К.Сімон, М.Бютор).

Практичне заняття № 6. Тема: Екзистенціалізм у світовій літературі. Творчість Кобо Абе (2 год)

Матеріал для обговорення:

Кобо Абе «Жінка в пісках»

Питання для роздумів:

- Екзистенціалізм у філософії та літературі ХХ століття.
- Кобо Абе в контексті японської прози ХХ століття.
- Самотність і відчуження: трагізм людського існування.
- Абсурд і шляхи його подолання.
- Проблема онтологічної свободи: «свобода від» і «свобода для».
- Перемога і поразка, життя і смерть, призначення людини: від філософії персонажа до філософії «буття-у-світі».
- Символіка часпросторових координат у творі.
- Параболічність мислення і жанрова специфіка твору.

Рекомендована література

1. Дзюб І. Післямова //Абе К. Жінка в пісках. Київ: Вид-во С.Павличко «Основи», 2004. С.187–190.
2. Камю А. Міф про Сізіфа //Камю А. Твори: У 3т. Харків: Фоліо, 1997. Т.3. С. 72–162.

3. Левчук Л. Західноєвропейська естетика ХХ століття (Розділ: Естетичне підґрунтя філософії екзистенціалізму). Київ: Либідь, 1997. 224 с.
4. Назаревич Л. Проблеми часу і часовості в екзистенціалізмі: літературознавчі аспекти. Вісник Житомирського державного університету імені І. Франка. 2006. № 26. – С.147-150. Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/1129/1/06nltela.pdf>
5. Baker R. The Dynamics of the Absurd in the Existentialist Novel. New York, Bern, Berlin, Frankfurt/M, Paris, Wien: Peter Lang, 1993. 152 p.
6. Sartre J.-P. Existentialism is a Humanism. URL: https://warwick.ac.uk/fac/cross_fac/complexity/people/students/dtc/students2011/maitland/philosophy/sartre-eih.pdf

Тема 13. Література магічного реалізму (2 год)

«Золота доба» латиноамериканської літератури.

Магічний реалізм та химерна проза в українській літературі.

Міфологізм мислення. Поєднання реального та фантастично-чудесної стихії, надзвичайного та буденного, раціонального та ірраціонального, свідомого та несвідомого. Міфологічна та урбаністична течії магічного реалізму.

Творчість А.Карпент'єра, Г.Гарсія Маркеса, Х.Л.Борхеса, Х.Кортасара та інших.

Рекомендована література

1. Блум Г. Борхес, Неруда, Пессоа: португальсько-латиноамериканський Вітмен // Блум Г. Західний канон. Київ: Факт, 2007. С.532-563.
2. Покальчук Ю.В. Сучасна латиноамериканська проза. Київ: Наукова думка, 1978. 277 с.

Тема 14. Постмодернізм у світовій літературі (2 год)

Філософія постмодернізму. Концепції Ж.Ліотара, І.Гассана, Р.Барта, Ж.Дерріди, Ж.Бодрієра та ін. Концепція відкритого твору (У.Еко) та «відкритий твір» у постмодерністській культурі.

Естетика постмодернізму: карнавальність світовідчуження, інтеретекстуальність письма, принцип монтажу, постмодерністська іронія. Принцип гри у творчості У.Еко, І.Кальвіно, М.Павича, П.Зюскінда та ін.

Практичне заняття №7. Тема: Література магічного реалізму та постмодернізму: специфіка поезики і творчого діалогу (за творами Умберто Еко «Ім'я рози», Х.Л. Борхес «Вавилонська бібліотека») (2 год)

Особливості естетики магічного реалізму та постмодернізму.

Імена і сутності: поезика заголовка. Детективний та історичний сценарії прочитання роману.

Інтелектуальні поєдинки в романі та проблема істини.

Світ навиворіт: стихія карнавалу в романі. Боротьба за сміх: Арістотель – Хорхе – Еко.

Лабіринти Бібліотеки і пошуки Книги: Еко vs. Борхес.

«Спочатку було Слово...»: «Ім'я рози» як роман про Слово.

Рекомендована література

1. Бігун Б. Постмодерністський образ світу // Вікно в світ. 1999. № 3. С. 88–96.
2. Денисова Т. Феномен постмодернізму: контури і орієнтири // Слово і час. 1995. № 2. С. 18–27.
3. Покальчук Ю.В. Сучасна латиноамериканська проза. Київ: Наукова думка, 1978. 277 с.
4. Прокопович М. Середньовіччя Умберто Еко // Еко У. Ім'я рози. Харків: Фоліо, 2006. С. 3–18.
5. Рошко М. М. Постмодернізм у зарубіжній літературі: "Ім'я троянди" У.Еко; "Парфумер. Історія одного вбивці" П.Зюскінда; "Політ над гніздом зозулі" К.Кізі; навч. посіб. із зарубіж. л-ри для студ. філол. та романо-герман. ф-тів. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2008. 52 с.
6. Татаренко А. Поетика форми в прозі постмодернізму (досвід сербської літератури). – Львів; Паїс, 2010. 544 с.
7. Abdollahi M. Umberto Eco's *The Name of the Rose* and Intertextuality: Eastern Themes // Scripta. 2020. No16. P.250-262.

8. Eco U. Borges i mój lęk przed wpływem //Eco U. O literaturze. – Warszawa: MUZA SA, 2003. – S.113–128.
9. Prang C. The Creative Power of Semiotics: Umberto Eco's *The Name of the Rose* // Comparative Literature. 2014. Issue 66 (4). P. 420–437.

Виконання тестового завдання.

Тема 15. Заняття-конференція «Світова література XIX-XX століття». Презентація проєктів (лекційно-практичні заняття) (6 год)

Упродовж семестру студенти готують наукову доповідь на підсумкове заняття-конференцію «Світова література XIX-XX століття». До кінця квітня студенти повинні здати індивідуальну дослідницьку роботу (обсяг 9-11 сторінок). Об'єкт і предмет дослідження – на вибір студента (вимога – творчість письменника XIX або XX століття).

Див. Література до курсу

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Історія світової літератури XIX століття												
Тема 1. Романтизм як художній напрям XIX століття	3	2	-	-	-	1						
Тема 2. Особливості романтичної естетики	8	2	2	-	-	4						
Тема 3. Реалізм як художній напрям XIX століття	3	2	-	-	-	1						
Тема 4. Натуралізм, імпресіонізм та естетизм у літературі кінця XIX століття	8	2	2	-	-	4						
Тема 5. Французька поезія другої половини XIX століття	3	2	-	-	-	1						
Тема 6. Розвиток драматургії кінця XIX – початку XX століття	8	2	2	-	-	4						
Разом	33	12	6	-	-	15						
Змістовий модуль 2.												
Історія світової літератури XX століття												
Тема 7. Загальна характеристика літератури XX століття: основні тенденції	3	2	-	-	-	1						

Тема 8. Інтелектуальний роман у світовій літературі ХХ століття	8	2	2	-	-	4						
Тема 9. Модерністська та авангардистська поезія початку ХХ століття	3	2	-	-	-	1						
Тема 10. Реалістичні тенденції в літературі ХХ століття	8	2	2	-	-	4						
Тема 11. Міф у літературі ХХ століття. Література потоку свідомості	3	2	-	-	-	1						
Тема 12. Екзистенціалізм у літературі ХХ століття	8	2	2	-	-	4						
Тема 13. Література магічного реалізму	3	2	-	-	-	1						
Тема 14. Постмодернізм у світовій літературі.	8	2	2			4						
Разом	44	16	8			20						
Підсумкове заняття. Заняття-конференція «Світова література ХІХ-ХХ століття». Презентація проєктів	13	4	2			7						
Усього годин	90	32	16	-	-	42						

5. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Історія світової літератури ХІХ століття	
1	Творчість Гофмана і гофманівський тип романтичного героя	2
2	Три реалізми: особливості поетики	2
3	Творчість Луїджі Піранделло та «нова драма» в європейській літературі	2
	Змістовий модуль 2. Історія світової літератури ХХ століття	
4	Інтелектуальна проза Германа Гессе	2
5	Антиутопія в літературі ХХ століття	2
6	Екзистенціалізм у світовій літературі. Творчість Кобо Абе	2
7	Література магічного реалізму та постмодернізму: специфіка поетики і творчого діалогу (за творами Умберто Еко «Ім'я рози»,	2

	Х.Л. Борхес «Вавилонська бібліотека»)	
8	Заняття-конференція «Світова література XIX-XX століття». Презентація проєктів	2
Усього		16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Романтизм як художній напрям XIX століття. Вивчення теоретичного матеріалу.	1
2	Особливості романтичної естетики. Творчість Гофмана і гофманівський тип романтичного героя. Вивчення теоретичного матеріалу і підготовка до практичного заняття.	4
3	Реалізм як художній напрям XIX століття. Вивчення теоретичного матеріалу.	1
4.	Натуралізм, імпресіонізм та естетизм у літературі кінця XIX століття. Три реалізми: особливості поетики. Вивчення теоретичного матеріалу і підготовка до практичного заняття.	4
5.	Французька поезія другої половини XIX століття. Вивчення теоретичного матеріалу.	1
6.	Розвиток драматургії кінця XIX – початку XX століття. Творчість Луїджі Піранделло та «нова драма» в європейській літературі. Вивчення теоретичного матеріалу і підготовка до практичного заняття.	4
7.	Загальна характеристика літератури XX століття: основні тенденції. Вивчення теоретичного матеріалу.	1
8.	Інтелектуальний роман у світовій літературі XX століття. Інтелектуальна проза Германа Гессе. Вивчення теоретичного матеріалу і підготовка до практичного заняття.	4
9	Модерністська та авангардистська поезія початку XX століття. Вивчення теоретичного матеріалу.	1
10	Реалістичні тенденції в літературі XX століття. Антиутопія в літературі XX століття. Вивчення теоретичного матеріалу і підготовка до практичного заняття.	4
11	Міф у літературі XX століття. Література потоку свідомості. Вивчення теоретичного матеріалу.	1
12	Екзистенціалізм у літературі XX століття. Екзистенціалізм у світовій літературі. Творчість Кобо Абе. Вивчення теоретичного матеріалу і підготовка до практичного заняття.	4
13	Література магічного реалізму. Вивчення теоретичного матеріалу.	1
14	Постмодернізм у світовій літературі Література магічного реалізму та постмодернізму: специфіка поетики і творчого діалогу (за творами Умберто Еко «Ім'я рози», Х.Л. Борхес «Вавилонська бібліотека»). Вивчення теоретичного матеріалу і підготовка до практичного заняття. Підготовка до виконання тестового завдання.	4
15	Підсумкове заняття. Заняття-конференція «Світова література	7

	ХІХ-ХХ століття». Підготовка письмової роботи і презентації проекту	
	Усього	42

7. Методи навчання

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, евристичний метод, дослідницький метод. Методи викладу навчального матеріалу – лекція, практичне заняття; консультація; дослідні роботи. Наочні методи навчання – ілюстрування (художні тексти), демонстрування з використанням технічних засобів (слайди). Техніки: навчальної дискусії, створення проблемної ситуації, інтелектуального експерименту.

8. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється у формі оцінювання виступів на практичних (семінарських) заняттях, участі у дискусіях. Передбачено також виконання письмового тестового завдання та написання дослідницької роботи. Курс закінчується іспитом.

9. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Оцінювання роботи студента здійснюється за такою схемою:

Максимальна оцінка, яку може отримати студент, – 100 балів.

Робота студента оцінюється за такими показниками:

- а) робота у межах курсу «Історія світової літератури» у 3-му семестрі (немає звітності) – 25 балів;
- б) активність на практичних заняттях – 21 бал (по 3 бали за кожне з семи практичних занять);
- в) дослідницька робота – 4 бали;
- г) презентація роботи та участь у занятті-конференції – 10 балів (презентація – 5 балів, відповіді на питання, формулювання власних запитань – 5 балів);
- г) тестове завдання (іспит) – 20 балів;
- г) усна відповідь на іспиті – 20 балів.

Підсумковий іспит є обов'язковим.

Академічна доброчесність: очікується, що відповіді студентів будуть оригінальними. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття та зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання різних видів робіт, передбачених курсом. **Література.** Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів модульних робіт, а також бали, набрані впродовж семестру за виступи на практичних заняттях, участь в обговоренні. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Переведення в оцінку за національною шкалою здійснюється за такою схемою:

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку		Залік
A	90 – 100	5	<i>Відмінно</i>	Зараховано
B	81-89	4	<i>Дуже добре</i>	
C	71-80		<i>Добре</i>	
D	61-70	3	<i>Задовільно</i>	
E	51-60		<i>Достатньо</i>	

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування, практичні заняття та самостійна робота									Підсумковий екзамен	Сума
3-й семестр		Змістовий модуль 2							50	100
	T1, T2	T3, T4	T5, T6	T 7, T8	T 9, T10	T11, T 12	T13 T14	ПР		
25	3	3	3	3	3	3	3	4		

10. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма, силабус.
2. Плани практичних занять та методичні вказівки до їх виконання.
3. Матеріали до семінарських (практичних) занять та самостійної роботи студентів.
4. Атестований електронний курс на платформі Moodle:
<https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=184>

11. Питання на іспит

1. Романтизм як художній напрям XIX століття: загальна характеристика.
2. Філософські основи романтизму.
3. Феномен преромантизму в європейській культурі.
4. Течії в літературі романтизму. Жанрова система романтизму.
5. Жанр передмови-маніфесту в літературі романтизму. Значення есеїстики для розвитку французького романтизму.
6. Синтез музики і літератури в творчості романтиків.
7. Трагування мистецтва в романтизмі і образ митця у творчості романтиків.
8. Образи природи в літературі романтизму. «Природна» людина у творчості Дж.Ф. Купера.
9. Розвиток історичного роману (В. Скотт – А. Дюма – А. де Віньї – Г.Мелвілл). Відмінність творчих принципів.
10. Байронічний герой у літературі романтизму.
11. Творчість Е.Т.А. Гофмана. Образ «гофманівського» героя в літературі романтизму.
12. Романтичне двосвіття і романтична іронія. Уява та її значення для романтиків.

13. Містика і фантасмагорії в літературі американського романтизму.
14. Жанровий діапазон творчості Е. По.
15. Символ у творчості романтиків: романтизм як предтеча символізму.
16. «Взаємини» романтизму та реалізму.
17. Реалізм як художній напрям і тип творчості. Термінологічні проблеми.
18. Світоглядні передумови виникнення реалізму.
19. Особливості реалістичної естетики. Жанрова система реалізму.
20. Творчість Ф. Стендаля. Образ і композиційна функція головного героя в його романах.
21. Жанрова парадигма творів Проспера Меріме.
22. «Людська комедія» Оноре де Бальзака: задум, композиція, проблематика. Особливості бальзаківської фантастики.
23. Творчість Г. Флобера. Принцип «об'єктивного письма».
24. Жанрово-стильова специфіка творів Ч. Дікенса. Проблематика його романів.
25. Тема «великих сподівань» і «втрачених ілюзій» у літературі реалізму.
26. Снобізм в інтерпретації В.Текерея. Особливості композиції «Ярмарку суєти».
27. Феномен сестер Бронте в літературі ХІХ століття. Основна проблематика їхньої творчості.
28. Світоглядні передумови виникнення натуралізму. Особливості «творчого методу» натуралістів. Творчість Е. Золя.
29. Лірика Г. Лонгфелло та Е. Дікінсон: відмінність творчих принципів. Модель героїчного епосу в «Пісні про Гайавату» Г. Лонгфелло.
30. Культ Людини і безмежність Всесвіту в поезії Волта Вітмена. Ритміка «Листя трави».
31. Поети «Парнасу» та їх художні досягнення. Декаданс і десакралізація поезії.
32. Поетика символізму, основні представники.
33. Імпресіонізм у літературі та мистецтві кінця ХІХ століття.
34. Естетизм і парадокс у творчості О. Вайлда. Жанровий діапазон творів письменника.
35. Модернізм як літературний напрям ХХ століття: особливості поетики.
36. Філософські передумови виникнення модернізму.
37. Концепція «надлюдини» Ф. Ніцше та її інтерпретація у літературі ХХ століття.
38. Реалізм у літературі ХХ століття: основні тенденції розвитку.
39. Естетика експресіонізму. Особливості експресіоністської поезії. «Драма крику».
40. Нова драма кінця ХІХ – початку ХХ століття. Естетика психологічного камерного театру.
41. Театр мовчання М. Метерлінка та епічний театр Б. Брехта.
42. Модерністська та авангардистська поезія початку ХХ століття.
43. Сюрреалізм у літературі: передумови виникнення, особливості поетики, основні представники.
44. Австрійська література ХХ століття. Феномен «галицької літератури» (Й. Рот, Б. Шульц)
45. Творчість Ф. Кафки.
46. Особливості функціонування міфу в літературі ХХ століття: основні представники.
47. Творчість Джеймса Джойса та його значення для розвитку літератури ХХ століття. Жанрово-стильова специфіка та автоінтертекстуальність його творів.
48. Література потоку свідомості: особливості поетики та основні представники.
49. Вірджинія Вулф: художня творчість та теоретичні акценти.
50. «У пошуках утраченого часу» М. Пруста: філософська проблематика та наративна організація твору.
51. Творчість Томаса Манна і Генріха Манна: стильові особливості.
52. Інтелектуальна проза Г. Гессе.
53. Література «втраченого покоління»: передумови виникнення, особливості поетики, представники.
54. Творчість Е.-М. Ремарка.
55. «Принцип айсберга» в творчості Е. Гемінгвея (Хемінгуея).

56. Вплив фрейдизму на літературу ХХ століття. Творчість Д.Г.Лоуренса.
57. Екзистенціалізм у літературі ХХ століття. Література-як-філософія і філософія-як-література (на прикладі творчості Альбера Камю та Ж.-П.Сартра).
58. Антиутопія в літературі ХХ століття.
59. Жанрова специфіка творів Антуана де Сент-Екзюпері та його філософія людини.
60. «Драма абсурду» в літературі ХХ століття: основні представники та передумови виникнення.
61. «Новий роман» у літературі ХХ століття.
62. Інтелектуальний роман в англійській літературі ХХ століття.
63. Творчість Вільяма Голдінга.
64. Феномен магічного реалізму.
65. Філософія та література постмодернізму: загальна характеристика.
66. Явище інтертекстуальності в літературі ХХ століття та проблема «відкритості» художнього твору.

12. Рекомендована література

Основні твори для прочитання

1. Е.Т.А.Гофман «Золотий горнець», «Життєва філософія kota Мура», «Малюк Цахес».
2. Г.Гейне «Книга пісень», «Німеччина. Зимово казка».
3. Дж.Байрон «Паломництво Чайльд Гарольда», «Дон Жуан», «Каїн», «Гяур».
4. П.Б.Шеллі «Визволений Прометей».
5. В.Гюго «Собор Паризької Богоматері», «Мазепа».
6. Жорж Санд «Консуело».
7. А.Міцкевич «Кримські сонети», «Конрад Валленрод», «Пан Тадеуш».
8. Е.По. Оповідання («Падіння дому Ашерів», «Людина натовпу», «Убивство на вулиці Морг», «Викрадений лист», «Система доктора Смоля та професора Пер'є»).
9. Г.Мелвілл «Мобі Дік, або Білий кит».
10. Н.Готорн «Червона літера».
11. Ф.Стендаль «Червоне і чорне».
12. П.Меріме. Новели («Кармен», «Матео Фальконе», «Таманго»).
13. О.Бальзак «Втрачені ілюзії», «Батько Горіо», «Шагренева шкіра».
14. Г.Флобер «Пані Боварі».
15. Г.Мопассан «Пампушка».
16. В.Текерей «Ярмарок марнот».
17. Ч.Дікенс «Пригоди Олівера Твіста», «Домбі і син», «Різдвяна пісня в прозі»
18. Ш.Бронте «Джейн Ейр».
19. Е.Бронте «Розовий перевал».
20. Л. фон Захер-Мазох «Венера в хутрі».
21. Ш.Бодлер «Квіти зла».
22. Е.Золя «Жерміналь».
23. М.Твен «Пригоди Тома Соєра», «Пригоди Гекльберрі Фінна».
24. В.Вітмен (Уїтмен) «Листя трави».
25. Е.Дікінсон. Поезії.
26. Джек Лондон «Морський вовк».
27. Г.Ібсен «Ляльковий дім».
28. М.Метерлінк «Синій птах», «Непрохана», «Сліпі».
29. Б.Шоу «Пігмаліон», «Дім, де розбиваються серця».
30. Л.Піранделло «Шестеро персонажів у пошуках автора».
31. Б.Брехт «Матінка Кураж та її діти», «Життя Галілея».
32. О.Вайльд (Уайльд) «Портрет Доріана Грея».

33. Т.С.Еліот «Безплідна земля».
34. Дж.Джойс «Улісс», «Портрет митця замолоду».
35. В.Вулф «Місіс Делловей», «До маяка».
36. М.Пруст «У пошуках втраченого часу».
37. В.Фолкнер «Галас і шаленство».
38. Д.Лоуренс «Коханець леді Чаттерлей».
39. Е.М.Ремарк «Три товариші», «На Західному фронті без змін».
40. Е.Гемінгвей (Хемінгуей) «Гори як білі слони», «Кішка на дощі», «Прощавай, зброе», «Старий і море».
41. Р.Олдінгтон «Смерть героя».
42. Ф.С.Фіцджеральд «Великий Гетсбі».
43. Р.М.Рільке «Сонети до Орфея», «Дуїнянські елегії».
44. Г.Тракль. Поезії.
45. П.Валері. Поезії.
46. Ф.Кафка «Процес», «Перетворення».
47. Й.Рот «Йов. Роман простої людини», «Марш Раденького», «Готель Савой».
48. Б.Шульц «Цинамонові крамниці», «Таргани», «Санаторій під Клепсидрою».
49. В.Гомбрович «Фердидурке».
50. Т.Манн «Доктор Фаустус», «Зачарована гора», «Смерть у Венеції».
51. Г.Гессе «Степовий вовк», «Гра в бісер».
52. А.Сент-Екзюпері «Планета людей», «Маленький принц»
53. М.Фріш «Номо faber».
54. В.Голдінг «Володар мух».
55. А.Мердок «Під сіткою».
56. Дж.Фаулз «Колекціонер».
57. Н.Саррот «Дитинство», «Золоті плоди».
58. Дж.Селінджер «Над прірвою в житті».
59. Ж.-П.Сартр «Нудота», «Мур».
60. А.Камю «Чума», «Сторонній».
61. К.Абе «Жінка в пісках».
62. Дж.Орвелл «1984».
63. О.Гакслі «Прекрасний новий світ».
64. Р.Бредбері «451 градус за Фаренгейтом»
65. Г. Гарсія Маркес «Сто років самотності».
66. Х.Л.Борхес «Письмена Бога», «Вавилонська бібліотека», «Невмирущий».
67. Х.Кортасар «Гра в класи».
68. А.Карпентьєр «Загублені сліди».
69. Т.Моррісон «Пісня Соломона».
70. Д.Кіш «Енциклопедія мертвих».
71. М.Павич «Хозарський словник»
72. П.Зюскінд «Парфуми, або Історія одного вбивці».
73. І.Кальвіно «Невидимі міста», «Якщо подорожній одної зимової ночі».
74. У.Еко «Ім'я рози».
75. О.Памук «Мене називають Червоний».
76. Б.Шлінк «Читець»

**Рекомендована навчальна література до курсу
Базова**

1. Венгеров Л.М. Зарубіжна література 1871-1973. Київ: Вища школа, 1974. 391 с.

2. Гурдуз А.І. Історія світової літератури (XIX – початок XX ст.): навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2019. 192 с.
3. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гринчак Н.І. Історія зарубіжної літератури XX століття : навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2011. 488 с.
4. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2007. 400 с.
5. Історія зарубіжної літератури XX ст.: навчальний посібник /за ред. В.І.Кузьменка. Київ: Вид. центр «Академія», 2010. 496 с.
6. Історія зарубіжної літератури першої половини XX ст. : навч.-метод. посіб. / уклад.: О. О. Юрчук. – Луцьк, 2009.
7. Колошук Н.Г. Історія зарубіжної літератури XX століття: у 2 ч. Частина 1. Модерна доба. Київ: Вид. дім «Кондор», 2023. 520 с.
8. Моклиця М. Модернізм у творчості письменників XX ст.: Навч. посіб. для студ. вузів. Ч. 2. Зарубіжна література. Луцьк: Вежа, 1999. 181 с.
9. Наливайко Д.С., Шахова К.С. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: підручник. Тернопіль, Навчальна книга – Богдан, 2001. 416 с.
10. Ніколенко О.М., Мацапура В.І. Зарубіжна література XIX століття: Посібник. Київ: Видавничий центр «Академія», 1999. 360 с.
11. A Guide to Twentieth Century Literature in English /ed. H.Blamires. New York: Routledge, 2020. 330 p.
12. Encyclopedia of World Literature in the 20th Century /ed. S.Serafin. Saint James: St. James Press, 1998. 2709 p.
13. Guy J., Small I. The Routledge Concise History of Nineteenth-Century Literature. London; New York: Routledge, 2011. 288 p.
14. Quinn E. History in Literature: A Reader's Guide to 20th Century History and the Literature It Inspired. New York: Facts on File, 2004. 368 p.
15. Voth G.L. The History of World literature: Audiobook. URL: <https://www.goodreads.com/book/show/7484711-the-history-of-world-literature>

Допоміжна

1. Бандровська О. Модернізм між минулим і майбутнім: антропологічний дискурс англійського роману. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2014. 444 с.
2. Бланшо М. Кафка і потреба творчості // Бланшо М. Простір літератури. Львів: Кальварія, 2007. С. 44–72.
3. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох. Київ: Факт, 2007. 720 с.
4. Бредбері М. Британський роман нового часу. Київ: Ксенія Сладкевич, 2011. 480 с.
5. Вороний М. Театр і драма: зб. статей. Київ: Мистецтво, 1989. 408 с.
6. Герасимчук В. Філософський роман XX століття. Специфіка тексту. Київ: ПАРАПАН, 2007. 392 с.
7. Денисова Т. Історія американської літератури XX століття. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 487 с.
8. Дуркалевич В. У пошуках наративної ідентичності: індивідуальний міф у творах Івана Франка, Анджее Хцюка і Бруно Шульца. Дрогобич: Коло, 2015. 366 с.
9. Затонський Д.В. Минуле, сучасне, майбутнє: про реалізм, традиції, новаторство. Київ: Дніпро, 1982. 370 с.
10. Затонський Д. У пошуках сенсу буття: Погляд на літературу сучасного Заходу. Київ: Дніпро, 1967. 312 с.
11. Зінде М. Творчість В.Голдінга: до проблеми філософсько-алегоричних романів. Київ: Либідь, 2007. 472 с.
12. Зонтаг С. Наталі Саррот і роман // Зонтаг С. Проти інтерпретації та інші есе. Львів: Кальварія, 2006. С.110 – 122.
13. Левчук Л. Західноєвропейська естетика XX століття. Київ: Либідь, 1997. 224 с.
14. Література Англії ХХст. / К.Шахова, Н.Жлуктенко, С.Павличко та ін. Київ: Либідь, 1993. 400 с.
15. Маценка С. Партитура роману. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2014. 528 с.
16. Нестелєсєв М. Лабіринти американського постмодернізму. Київ: Темпора, 2019. 328 с.
17. Ніколенко О.М. Поезія французького символізму. Харків: Ранок, 2003. 144 с.
18. Павличко С. Зарубіжна література: дослідження та критичні статті. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 559 с.

19. Павличко С.Д. Лабіринти мислення. Інтелектуальний роман сучасної Великобританії. Київ: Наукова думка, 1993. 104с.
20. Покальчук Ю.В. Сучасна латиноамериканська проза. Київ: Наукова думка, 1978. 277 с.
21. Сабат Г. У лабіринтах утопії та антиутопії. Дрогобич: Коло, 2002. 160 с.
22. Семків Р. Як писали класики. Київ: Pabulum, 2016. 240 с.
23. Станіслав О. В. Синтаксична сепаратизація як засіб відображення художніх «тропізмів» Наталі Саррот // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. 2020. Том 31(70). № 1. Ч. 1. С.214 – 219. URL: http://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/1_2020/part_1/40.pdf
24. Татаренко А. Поетика форми в прозі постмодернізму (досвід сербської літератури). Львів: Паіс, 2010. 544 с.
25. Українка Л. Європейська соціальна драма в кінці XIX ст. // Українка Л. Повне академічне зібрання творів: у 14 т. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. Т.7. С.225 – 230.
26. Фіськова С. Історія німецької літератури. Періоди, напрями розвитку, ідеї, постаті. Львів: ПАІС, 2003. 340 с.
27. Шахова К.О. Нариси творчості зарубіжних письменників-реалістів XIX – XX ст. Київ: Вища школа, 1975. 199 с.
28. Abdollahi M. Umberto Eco's *The Name of the Rose* and Intertextuality: Eastern Themes // Scripta. 2020. No16. P.250-262.
29. Eco U. Borges i mój lek przed wpływem //Eco U. O literaturze. Warszawa: MUZA SA, 2003. S.113–128.
30. Franklin W.B. The Concept of 'the Human' in the Work of Hermann Hesse and Paul Tillich. PhD.Thesis. St Andrews:University of St.Andrews, 1977. 432 p. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/96709396.pdf>
31. Fromm E. Afterword to George Orwell's "1984" [Електронний ресурс] URL: <https://ru.scribd.com/doc/195275626/Erich-Fromm-Afterword-to-George-Orwell-s-1984>
32. Gilbert S.M., Gubar S. The Madwoman in the Attic. The Woman Writer and the Nineteenth-Century Literary Imagination. New Haven: Yale University Press, 1979. 720 p.
33. Hawes J.M. Why You Should Read Kafka Before You Waste Your Life. New York: St. Martin's Press, 2008. 244 p.
34. Jefferson A. Nathalie Sarraute: A Life Between. Princeton: Princeton University Press, 2020. 448 p.
35. Kendall T. William Golding's Great Dream // Essays in Criticism. 2018. Vol. 68. Issue. 4. P. 466–487. URL: <https://academic.oup.com/eic/article-abstract/68/4/466/5126810?redirectedFrom=PDF>
36. Kryś S. A Comparative Feminist Reading of Lesia Ukrainka's and Henrik Ibsen's Dramas // Canadian Review of Comparative Literature. 2007. P.389 – 409. Vol.34. No.4. [Електронний ресурс]. URL: <https://journals.library.ualberta.ca/crcl/index.php/crcl/article/view/10728>
37. Miller M., Collage of Myself: Walt Whitman and the Making of Leaves of Grass. Lincoln; London: University of Nebraska Press, 2010. 320 p.
38. Prang C. The Creative Power of Semiotics: Umberto Eco's *The Name of the Rose* // Comparative Literature. 2014. Issue 66 (4). P. 420–437.
39. Stern S. Wilde's Obscenity Effect: Influence and Immorality in the Picture of Dorian Gray // The Review of English Studies. 2017. Vol. 68, No. 286. P. 756-772.
40. Waggoner D. Lewis Carroll's Photography and Modern Childhood. Princeton: Princeton University Press, 2020. 280 p.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://books.google.com>
2. <http://litera-ua.livejournal.com>
3. <http://www.nbuv.gov.ua>
4. <https://www.jstor.org/>
5. <http://ae-lib.org.ua>
6. <http://www.lib.ua-ru.net>
7. <http://booksshare.net>
8. <http://www.doaj.org>